

Program realizacji doradztwa zawodowego

w Szkole Podstawowej nr 2 im. Królowej Jadwigi
w Beżycach

w roku szkolnym 2023/2024

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty (tekst jednolity: Dz.U. 2020 poz. 1327) - zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. 2001 nr 61 poz. 624 z późn.zm.) - nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280 ze zm.) – określa zadania doradcy zawodowego oraz wymagania w zakresie jego kwalifikacji;
4. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r. (Dz.U.z 2020r., poz.910) – dotyczy organizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325) - określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego oraz warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach.

II. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego stanowi odrębny dokument. Program realizacji doradztwa zawodowego uwzględnia funkcjonowanie WSDZ.

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Doradztwo zawodowe w naszej szkole realizowane jest poprzez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie dzieci z oddziału przedszkolnego oraz uczniów szkoły podstawowej w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe.

1. Poznawanie siebie.

1.1. W oddziale przedszkolnym dziecko:

- określa, co lubi robić,
- podaje przykłady różnych zainteresowań,
- określa, co robi dobrze ,
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i innych,

1.2. W klasach I – III uczniów:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać,
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób,
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi,
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i innych,

2. Poznanie własnych zasobów.

2.1. W klasach IV – VI uczniów:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje,
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość,
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców,

2.2. W klasach VII uczniów:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe),
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, oceny innych osób oraz innych źródeł,
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno – zawodowych,
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględniając je w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej,

- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji,
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb,

3. Świat zawodów i rynek pracy.

3.1. W oddziale przedszkolnym dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie,
- podaje nazwy zawodów z najbliższego otoczenia oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe,
- wskazuje zawody zaangażowane w powstanie produktów codziennego użytku i zdarzenia, w których uczestniczy,
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej,

3.2. Uczeń klas I – III:

- odgrywa role zawodowe w zabawie,
- podaje nazwy zawodów i opisuje specyfikę pracy,
- opisuje czym jest praca i omawia jej znaczenie,
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia,
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu,
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,

3.3. Uczeń klas IV – VI:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady, opisuje ścieżki ich uzyskiwania i specyfikę pracy,
- opisuje czym jest praca i omawia jej znaczenie,
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe,
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- wyjaśnia rolę pieniądza i jego związek z pracą,

3.4. Uczeń klas VII:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody,
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy,
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy,

- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka,
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy,
- dokonuje autoprezentacji,
- charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno -zawodowej

4. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

4.1. W oddziale przedszkolnym dziecko:

- nazywa etapy edukacji
- nazywa czynności, których lubi się uczyć,

4.2. W klasach I – III uczniów:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności
- wskazuje treści, których lubi się uczyć,
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich,

4.3. W klasach IV – VI uczniów:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy oraz omawia swój indywidualny sposób nauki,
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć,
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy,

4.4. W klasach VII uczniów:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia,
- analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów,
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej,
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie,

5. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.

5.1. W oddziale przedszkolnym dziecko:

- opowiada kim chciałoby zostać,
- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu,
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej,

5.2. W klasach I – III uczniów:

- opowiada kim chciałoby zostać i co chciałoby robić,

- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą,

5.3. W klasach IV – VI uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno – zawodowych,
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą,

5.4. W klasach VII uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
- określa cele i plany edukacyjno – zawodowe, uwzględniając własne zasoby,
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno – zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy,
- planuje ścieżkę edukacyjno – zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów,

V. Harmonogram działań związanych z realizacją doradztwa zawodowego w szkole.

Tematyka i zadania	Metody i formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Diagnoza potrzeb	- otwarta dyskusja w klasach, - zebranie wniosków,	IX i na bieżąco	wychowawcy pedagog
Opracowanie Programu realizacji doradztwa zawodowego	Redagowanie treści Programu	IX	pedagog we współpracy z wychowawcami
Pedagogizacja rodziców uczniów	- działania informacyjne (ulotki, gazetki, internetowa strona szkoły)	Cały rok	Pedagog, wychowawcy,

	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualne poradnictwo, - indywidualne poradnictwo dla rodziców uczniów niepełnosprawnych, 	według potrzeb	wszyscy nauczyciele i specjaliści,
Poznawanie siebie i własnych zasobów.	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze	Zgodnie z planami pracy	Wychowawcy nauczyciele
	Działalność uczniów w ramach: <ul style="list-style-type: none"> - koła plastycznego, - szkolnego wolontariatu - Samorządu Uczniowskiego - zajęć sportowych 	Cały rok	Nauczyciele – opiekunowie
	Działania diagnostyczne: <ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia służące rozpoznaniu stylów uczenia się przez uczniów – kl. V - Test Inteligencji Wielorakiej – kl. V i według potrzeb - obserwacja pedagogiczna wszystkich nauczycieli i bieżąca praca z uczniem zdolnym, - Test Inteligencji Wielorakiej ze wskazaniem predyspozycji zawodowych – kl VII 	XI XII Cały rok	Pedagog, wychowawcy Nauczyciele
	Indywidualne poradnictwo pedagoga szkolnego, psychologa i innych specjalistów szkolnych, pielęgniarki szkolnej, wychowawców i nauczycieli.	Cały rok	Pedagog Pielęgniarka Nauczyciele
Świat zawodów i rynek pracy.	Przedstawiciele zawodów – spotkania bezpośrednie, tematyczne gazetki, itp.	według planów pracy	Wychowawcy

	<p>Obserwacja zawodów wspomagana pogadanką wychowawczą podczas wszystkich wycieczek i wyjazdów klasowych.</p>	Cały rok	Wychowawcy,
	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia wychowawcze w klasach, - zajęcia świetlicowe, - świat zawodów związanych z różnymi dziedzinami nauki – realizacja treści z zakresu doradztwa zawodowego podczas zajęć edukacyjnych z każdego przedmiotu i we wszystkich klasach, - działalność biblioteki szkolnej, 	Zgodnie z planami pracy	<p>Nauczyciele Wychowawcy Nauczyciele świetlicowi, Nauczyciel bibliotekarz</p>
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	<p>Współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi i uczelniami wyższymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacja oferty szkół przez ich przedstawicieli, plakaty, ulotki - współpraca z UMCS Lublin, Politechniką Lubelską i innymi uczelniami wyższymi (pokazy naukowe, itp.) 	<p>II semestr Według oferty</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele pedagog</p>
	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze	Według planów pracy	Wychowawcy nauczyciele
	Działalność informacyjna na temat aktualnej oferty edukacyjnej w postaci gazetek, ulotek, itp.	II semestr	pedagog
Planowanie własnego rozwoju i	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze	Według planów pracy	Wychowawcy nauczyciele

podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.			
Zajęcia edukacyjne z doradztwa zawodowego	Realizacja programu „Zaplanuj swoją przyszłość” zawierającego wymagane treści programowe przewidziane dla uczniów klas VII	20 godz. / cały rok	pedagog
Zajęcia edukacyjne z doradztwa zawodowego dla uczniów niepełnosprawnych	Realizacja programu „Zaplanuj swoją przyszłość” zawierającego wymagane treści programowe przewidziane dla uczniów klasy VII – udział uczniów niepełnosprawnych oddziału integracyjnego w zajęciach wraz z klasą wspomagany poradnictwem indywidualnym oraz działaniami nauczycieli współorganizującymi proces kształcenia	20 godz. / cały rok	Pedagog Nauczyciele wspomagający

Szczegółowy harmonogram realizacji działań w poszczególnych klasach zawierają informacje wychowawców poszczególnych klas dostępne w załączeniu do Programu.

VI. Podmioty – partnerzy w realizacji zadań

1. OHP i Mobilne Centrum Informacji Zawodowej .
2. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bełżycach.
3. Zespół Szkół im. Mikołaja Kopernika w Bełżycach i inne szkoły ponadpodstawowe.
4. UMCS Lublin i inne uczelnie wyższe.
5. Pracownicy lokalnego rynku pracy, lokalne zakłady pracy.
6. Absolwenci.
7. Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli.
8. Powiatowy Urząd Pracy.
9. Ośrodek Rozwoju Edukacji.
10. Inne podmioty według potrzeb i oferty.

VII. Weryfikacja efektów działań i ewaluacja programu

Działania realizowane w ramach doradztwa zawodowego mają wspierać uczniów w procesie przygotowania do wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu, dlatego też weryfikacja efektów powinna być także okazją do autorefleksji i samooceny ucznia. Ocena efektywności będzie dokonywana w bieżącej pracy poprzez pytania ewaluacyjne do uczniów po zrealizowaniu każdego działania, czy pozyskanie informacji zwrotnej od rodziców. Wykorzystane zostaną także autorefleksje uczniów w formie swobodnych wypowiedzi i wreszcie w miarę możliwości analiza wytworów ich pracy.

Z końcem roku szkolnego Program zostanie poddany ewaluacji m.in. poprzez analizę dokumentacji czy wykorzystanie otwartej dyskusji. Wnioski zostaną wykorzystane w procesie doskonalenia programu służącego pełniejszemu dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, rodziców i samej szkoły.